

Xung đột đạo đức

Kristen L. Cole

GIẢNG VIÊN THÍNH GIẢNG, KHOA GIAO TIẾP HỌC, TRƯỜNG ĐẠI HỌC DENISON, BANG OHIO, HOA KÌ

Đây là khái niệm gì?

Xung đột đạo đức xảy ra giữa các cuộc tranh luận, khi các cá nhân hoặc tổ chức tồn tại các quan điểm khác biệt nhau về trình tự luân lý, những điều vốn không cho phép diễn nghĩa trực tiếp hoặc so sánh lẫn nhau. Trình tự luân lý bao gồm kiến thức, niềm tin và các giá trị mà con người sử dụng để đánh giá kinh nghiệm và quan điểm lẫn nhau. Trình tự luân lý hình thành nên các nguyên tắc hành động, từ đó, ý nghĩa, giả định và lối suy nghĩ xây dựng nên thế giới quan được phản ánh thông qua cách cư xử và giao tiếp. Những nguyên tắc khác nhau sẽ không tương xứng với nhau và vì vậy ngăn cản các bên xung đột nhau khỏi việc tương tác lẫn nhau trong cùng một hệ quy chiếu hoặc ngăn cản việc cân nhắc thấu hiểu quan điểm của nhau. Điều này có nghĩa là, những người tranh chấp thường cảm thấy bị ép buộc, đau đớn và đôi khi có thể vi phạm chuẩn mực giao tiếp.

Những ai sẽ sử dụng khái niệm này?

Xung đột đạo đức thường được sử dụng bởi các nhà nghiên cứu và những người đang thực hành nghiên cứu. Khái niệm này gắn liền với lý thuyết Ý Nghĩa của Quản lý Điều phối, vì vậy xung đột đạo đức được dùng để tìm hiểu các mô hình giao tiếp và các biến đổi tiềm năng của nó. Qua thời gian, các dự án về xung đột đạo đức được phát triển thành một chương trình Truyền Thông Ưu việt, được sử dụng bởi

những ai quan tâm tới việc tìm hiểu cách thức giải quyết những xung đột không thể giải quyết thông qua hợp tác và đối thoại cộng đồng.

Khái niệm này liệu có phù hợp với đối thoại liên văn hoá?

Khái niệm xung đột đạo đức thường không dành sự chú ý đặc biệt đến nguồn gốc của trình tự và những sự khác biệt về luân lý, nhưng những điều này lại gắn liền đến các nhóm văn hoá, sự hiểu biết và thực tiễn. Không giống như đối thoại đa văn hoá, những người tranh chấp về xung đột đạo đức thường không nhận ra - và không sẵn sàng nhận ra - những dự đoán về xung đột đạo đức. Tương tự như đối thoại đa văn hoá, xung đột đạo đức ưu việt yêu cầu những người tham gia phải làm việc cùng nhau để tìm ra cách thức giao tiếp mới và khác biệt.

Vấn đề còn tồn tại?

Nghiên cứu về xung đột đạo đức cần chú ý nhiều hơn đến vai trò của truyền thông và công nghệ trong việc đại diện và can thiệp vào từng trường hợp xung đột. Những việc còn lại bao gồm phân tích sự khác biệt về quyền lực có thể ảnh hưởng đến những mô hình của xung đột đạo đức; khám phá cách làm thế nào những thành phần không phải con người, như các đối tượng và địa điểm, giành được ý nghĩa đạo đức trong xung đột; và kiểm tra vì sao xung đột mang lại thành công trong việc truyền thông ưu việt.

Tham khảo

- Freeman, S. A., Littlejohn, S. W., & Pearce, W. B. (1992). Communication and moral conflict. *Western Journal of Communication*, 56(4), 311-329.
- Littlejohn, S. W. (2004). The transcendent communication project: Searching for a praxis of dialogue. *Conflict Resolution Quarterly*, 21(3), 337-360.
- Littlejohn, S. W., & Cole, K. L. (2013). Moral conflict and transcendent communication. In J. Oetzel & S. Ting-Toomey (Eds.), *The Sage handbook of conflict communication* (2nd ed., pp. 585-608). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Pearce, W. B., & Littlejohn, S. W. (1997). *Moral conflict: When social worlds collide*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Người dịch: Thu Huynh